Samen naar school in Winsum

Verslag 2e deel verkenningsfase brede school Winsum

Vraag en antwoord; *van draagvlak richting daadkracht*

1 december 2014

Inhoudsopgave

1. AANLEIDING 3
2. AANPAK 4
3. VRAAG EN ANTWOORD 6
4. MODELLEN 14
5. BETEKENIS 16

BIJLAGEN 17

1. Aanleiding

Bij de vaststelling van het Integraal Huisvesting Plan (IHP) op 11 maart 2014 heeft de gemeenteraad besloten om naar de haalbaarheid van een brede school in Winsum een nadere verkenning te laten uitvoeren. Het doel van deze verkenning was om meer duidelijkheid te verkrijgen ten aanzien van het draagvlak voor een brede school in Winsum onder betrokkenen, zoals teamleden en (toekomstige) ouders.

Deze verkenning is uitgevoerd onder leiding van een stuurgroep, bestaande uit de betreffende drie schoolbesturen (Lauwers & Eems, VCPO Noord-Groningen en de Gereformeerde Schoolvereniging Westernieland) en de portefeuillehouder. In deze notitie treft u de weergave aan van de acties die de stuurgroep heeft ondernomen. Tevens worden vragen beantwoord, die in bijlage 9 van het Integraal Huisvesting Plan (IHP) zijn opgenomen.

In hoofdstuk 4 is een vergelijking van verschillende modellen opgesteld. Deze is opgenomen omdat in sommige reacties gevraagd is naar een vergelijking van verschillende opties. Daarnaast is tijdens de verkenning in juni het rapport 'Toekomstscenario scholenspreiding Noord-Groningen II' van de schoolbesturen VCPO Noord-Groningen en Lauwers & Eems verschenen. In Toekomstscenario II wordt voor het dorp Winsum de situatie geschetst van twee zelfstandige scholen en een samenwerkingsschool. Hiermee werd de behoefte aan vergelijking van opties versterkt. Hiertoe zijn in dit verslag 7 modellen vergeleken. Het is de bedoeling van betrokken schoolbesturen dat medio december 2014 'Toekomstscenario scholenspreiding Noord-Groningen III' verschijnt.
In hoofdstuk 5, Betekenis, gaat de stuurgroep in op de betekenis van de antwoorden en brengt de modellen terug tot 2 varianten. Hoofdstuk 5 wordt afgesloten met het advies van de stuurgroep.

De stuurgroep beschouwt deze notitie als cruciale bouwsteen om de verkenningsfase te kunnen afronden.

Winsum, 1 december 2014

Harmannus Blok
Wethouder gemeente Winsum

Antoinette Heijink - van Rijssel
Bestuurder Gereformeerde Schoolvereniging Westernieland

Marianne Volp-Kortenhorst
Bestuurder Lauwers & Eems

Simon van der Wal
Bestuurder VCPO Noord-Groningen

2. Aanpak

Het Integraal Huisvesting Plan bracht een aantal vragen op tafel. Door de stuurgroep zijn deze vragen samengebracht en gecategoriseerd naar gebouw, partijen, sociaal, onderwijskundig, personeel, verkeer en keuzemoment. Per categorie zijn dit de volgende vragen.

Gebouw, gebouwen en definities
- Wat wordt verstaan onder een brede school en een vensterschool?
- Wanneer is er sprake van een brede school of geïntegreerd kindcentrum?
- Welke eisen stelt dit aan het gebouw?
- Hoe groot wordt het gebouw?
- Wordt het niet veel te druk met zoveel leerlingen?
- Worden het één of meerdere nieuwe schoolgebouwen?
- Kunnen bestaande schoolgebouwen ook opgeknapt worden?
- Wat gebeurt er met de bestaande schoolgebouwen wanneer de school verhuisd is?
- Waarom nu een brede school terwijl de vensterschool op zijn retour is?

Partijen
- Welke partijen kunnen en willen participeren in de brede school?

Sociale aspecten
- Wat betekent de realisatie van een brede school voor de sociale cohesie van het dorp?
- Hoe is de kleinschaligheid/geborgenheid, ons kent ons, alle leerkrachten kennen mijn kind, vast te houden?
- Wat houdt kleinschaligheid in?
- Welke invloed heeft de ontwikkeling van een brede school op de scholen buiten Winsum?

Onderwijskundige aspecten
- Welke onderwijskundige voordelen heeft een brede school?
- Wat betekent een brede school voor mijn kind? Sociaal, cognitief, pedagogisch?
- Moeten alle kinderen van 07.00-19.00 uur naar school?
- Hoe groot worden de klassen?
- Hoe wordt omgegaan met identiteiten van de verschillende scholen?

Personele aspecten
- Welke personele aspecten vloeien voort uit een brede school (kwalitatief -denk aan verlichting werkdruk-, kwantitatief en diversiteit in banen)

Verkeer
- Hoe wordt het verkeer afgehandeld, rondom de school en op het schoolterrein?
- Zijn er voldoende veilige routes om op school te komen?
- Komen er voldoende parkeerplaatsen?

Keuzemoment
- Op welk moment moeten partijen hun keuze maken om al of niet te participeren?

De stuurgroep heeft zich gerealiseerd dat het beantwoorden van “de vraag achter de vraag” vaak nog belangrijker is dan de concreet gestelde vraag en dat dit ook het geval is bij de vraag van de gemeenteraad naar draagvlak. De stuurgroep heeft over deze vragen een gespreksronde op alle basisscholen georganiseerd. Voor deze gespreksronde zijn per school de betreffende schoolteams, MR-leden en belangstellende ouders uitgenodigd. Voorafgaand aan de bijeenkomst zijn via een nieuwsbrief alle ouders geïnformeerd. Tevens is er een e-mail adres geopend waarin ouders de kans hebben gekregen om vragen te stellen of te reageren. Na afloop van de gespreksronde hebben alle ouders een tweede nieuwsbrief ontvangen.

In bijlage 1 treft u de beide nieuwsbrieven aan die de gevoerde gesprekken weergeven.

Reflectie op de vraagstelling en proces

De stuurgroep constateert dat de tijdshorizon waarover bij het bouwen van een nieuw schoolgebouw gesproken wordt, lastig te bevatten is. Gebouwen kennen een levenscyclus (en afschrijvingsperiode) van 30 tot 50 jaar en zelfs langer. In deze planfase komt daar dan de voorbereidingstijd en bouwtijd nog eens bovenop. In een groot aantal gevallen hebben de huidige ouders, tegen de tijd dat de nieuwbouw is gerealiseerd, geen kinderen meer in de basisschoolleeftijd. Ook zal de nieuwbouw nog veel verschillende onderwijsconcepten gaan meemaken met onderwijsopvattingen die we nu nog niet kunnen bedenken. Wie had 30 jaar geleden van internet gehoord en wie had 15 jaar geleden voorspeld dat er nu “Steve Jobs” scholen zouden zijn?

De stuurgroep constateert dat de op 10 juni 2014 uitgebrachte rapportage over scholenspreiding door de schoolbesturen van Lauwers & Eems en VCPO Noord-Groningen impact heeft gehad op het proces in Winsum. De laatste bijeenkomst met de Borgschool vond plaats net na het uitbrengen van ‘Toekomstscenario scholenspreiding Noord-Groningen II’ van L&E en VCPO over scholenspreiding en stond vooral in het teken van de in de rapportage voorgestelde samenwerkingsschool met De 9 Wieken en de behoefte van de Borgschool om zelfstandig te blijven.

Uitgevoerd nader onderzoek

Ten behoeve van een nadere analyse van verkeersaspecten, de ruimtelijke inrichting op de locatie De Twaalf Hoven en de gebruiksmogelijkheden van de bestaande gebouwen, is nader onderzoek verricht door respectievelijk de bureaus Grontmij, Territoria en Bann Green. Deze onderzoeken zijn separaat beschikbaar. Waar deze onderzoeken van belang zijn bij de beantwoording van de vragen worden zij vanzelfsprekend aangehaald.

3. Vraag en antwoord

De stuurgroep heeft onder andere de input uit de gesprekken op de scholen gebruikt voor het beantwoorden van de gestelde vragen. Waar gebruik gemaakt is van externe bronnen is dit bij het antwoord aangegeven. De stuurgroep constateert dat bij de vragen het gebruik van het woord "school" makkelijk tot verwarring leidt. Waar de één met school bedoelt te duiden op een gebouw wordt door een ander met school de organisatie bedoeld welke les geeft in het gebouw. In dit verslag is getracht zorgvuldig met deze verschillende betekenissen om te gaan.

Gebouw, gebouwen en definities
Wat wordt verstaan onder de brede school en een vensterschool?

Op de website van de Rijksoverheid staat over de brede school het volgende citaat:

> *Wat is een brede school?*
> Een brede school combineert onderwijs met voorzieningen als naschoolse opvang, sport, welzijn of cultuur. Brede scholen zijn er niet alleen voor leerlingen, maar ook voor ouders en de buurt.
>
> *Netwerk in en om school*
> Een brede school is een netwerk in en om een school. Het kan ook om meerdere scholen gaan. In dat netwerk werkt een school samen met instellingen op het gebied van sport, opvang, cultuur of welzijn. Zo kunt u in of dichtbij een brede school bijvoorbeeld een peuterspeelzaal, bibliotheek of een muziekschool vinden. En u kunt er soms ook terecht voor jeugdgezondheidszorg of huiswerkbegeleiding. In een brede school krijgen kinderen meer kansen om zich te ontwikkelen.
>
> *Voorzieningen brede school*
> Een brede school biedt voorzieningen waar leerlingen, ouders en een buurt of wijk behoefte aan hebben. Bijvoorbeeld opvoedingscursussen voor ouders of inburgeringscursussen voor buurtbewoners. Daarom is iedere brede school weer anders. Het aanbod van een brede basisschool is anders dan dat van een brede school voor voortgezet onderwijs. Een brede school kan in verschillende gebouwen in de wijk of in de buurt zitten.

Daar waar in bovenstaand citaat wijk of buurt staat kan ook dorp gelezen worden.

Verder wordt door de Rijksoverheid verwezen naar het handboek "brede school" uit 2007 waarin de volgende definitie wordt gehanteerd: "Een brede school is een samenhangend netwerk van toegankelijke en goede voorzieningen voor kinderen, ouders en buurt, met de school als middelpunt."

Tenslotte betreft de vensterschool een aanduiding waarmee de stad Groningen 16 jaar geleden gestart is en welke nu beschouwd wordt als een voorloper van het huidige concept voor brede scholen.

Wanneer is er sprake van een brede school of geïntegreerd kindcentrum?
De meest vergaande variant van samenwerking wordt veelal aangeduid als een Integraal Kindcentrum (IKC). In een IKC is sprake van één pedagogische visie, één of meerdere teams en één centrale aansturing. Geconstateerd kan worden dat dé brede school niet bestaat en elke brede school een vorm van lokaal maatwerk betreft.
Voor Winsum hebben de drie schoolbestuurders in het document "Samen naar school in Winsum" uitgangspunten geformuleerd. Dit document maakt onderdeel van het IHP uit zoals dat in maart 2014 door de gemeenteraad is vastgesteld. Als belangrijkste doelen zijn hierin geformuleerd de

doelgroep van 0 tot 12 jaar en het van 7uur tot 19 uur bieden van onderwijs en aanverwante activiteiten aan de doelgroep onder het motto: “samen waar het kan en apart waar het moet”. Meer informatie hierover is ook in de twee uitgebrachte nieuwsbrieven opgenomen (zie bijlage 1).

Welke eisen stelt dit aan het gebouw?
Een brede school dient over voldoende ruimte te beschikken om het programma naar behoren te kunnen uitvoeren. Huisvesting van voorzieningen onder één dak in een multifunctionele accommodatie (MFA) is geen vereiste (omgekeerd is een MFA niet per definitie een brede school). Wel is het een vereiste dat de partijen bereid zijn om ruimte beschikbaar te stellen voor gezamenlijk multifunctioneel gebruik.

Hoe groot wordt het gebouw?
Deze vraag is nu nog niet te beantwoorden. In het IHP is aangegeven dat de ruimtebehoefte van alle 5 scholen in 2019 op basis van 785 kinderen 4.549 m2 bedraagt. In het IHP is de haalbaarheid verkend om alle 5 scholen op één locatie te huisvesten. Geconcludeerd is dat hiervoor op de locatie van De Twaalf Hoven goede kansen bestaan. Hoe dit gebouw of de gebouwen vormgegeven wordt of worden dient nader onderzocht te worden. De ruimtevraag van aanvullende en ondersteunende functies is nog niet bekend.

Wordt het niet veel te druk met zoveel leerlingen?
In de gespreksronde is dit een terugkerend thema geweest. Op de eerste plaats is het van belang hierbij de aantallen in beeld te hebben. Op basis van de leerlingenprognoses bedraagt het leerlingaantal voor de basisscholen in Winsum 785 in 2019, aflopend naar 644 in 2031. Dit zijn substantieel andere aantallen als de 1.200 tot 1.000 leerlingen die bij sommigen als beeld bestaat. Drukte op en rond een school is een belevingskwestie welke wordt bepaald door de omgangsvormen, de ruimtelijke inrichting van het gebouw en omgeving en het aantal leerlingen. Het aantal leerlingen is hierin het minst bepalend en het aantal van 785-644 is in absolute zin niet bijzonder hoog voor een locatie met meerdere basisscholen.
Soms ook is met deze vraag de toekomstige verkeerssituatie bedoeld, hierop wordt bij de vraag over de verkeerssituatie nader ingegaan.

Worden het één of meerdere nieuwe schoolgebouwen?
Deze keuze voor de locatie De Twaalf Hoven staat nog open, maar roept bij alle betrokkenen veel enthousiasme op. De locatie leent zich goed voor een invulling met meerdere gebouwen die bijvoorbeeld onderling verbonden zijn. Zo kan zowel onderlinge uitwisseling en eigen identiteit optimaal door de gebouwen ondersteund worden en ontstaat maximale flexibiliteit. Ook is het denkbaar specifiek voor onderbouw, middengroep en bovenbouw van een school een eigen gebouw(tje) te realiseren. Door te kiezen voor meerdere kleinere geschakelde gebouwen wordt de eigen identiteit versterkt en kan ook beter (flexibeler) ingespeeld worden op de dalende en fluctuerende leerlingenaantallen; zo kan in de toekomst bijvoorbeeld een geheel gebouw afgestoten of verhuurd worden.

Kunnen bestaande schoolgebouwen ook opgeknapt worden?
Ja, dat kan. De vraag achter deze vraag is eigenlijk; waarom worden de bestaande schoolgebouwen niet opgeknapt en is dat niet veel eenvoudiger en goedkoper? Hierbij spelen de volgende overwegingen: de bestaande gebouwen dateren uit de jaren 50-60 en 70 van de vorige eeuw. Soms zijn deze scholen extreem “licht” uitgevoerd en specifiek bedoeld om voor een kortere periode de 2^{e} geboortegolf op te vangen. Om deze verouderde schoolgebouwen aan te passen aan de huidige functionele eisen van onderwijs en huidige bouwtechnische eisen zal niet volstaan kunnen worden met klein onderhoud, maar zijn er forse investeringen nodig. Investeringen die een korte afschrijvingsperiode kennen ten opzichte van nieuwbouw (veelal 10-20 jaar t.o.v. 40 jaar) en daarmee qua financiële jaarlasten ongunstig uitpakken. Het door Bann Green uitgevoerde nadere technische onderzoek bevestigd dit beeld. Daar komt bij dat in het IHP geconstateerd is dat door de

forse terugloop van leerlingenaantal de in de huidige gebouwen de reeds bestaande overmaat aan ruimte nog eens fors oploopt. Bij verbouwing blijft deze overmaat bestaan. Een overmaat waarvan de kosten in de sfeer van beheer (gas en licht), onderhoud en afschrijving wel doorlopen. Kosten die dus ten laste komen van een steeds kleiner wordende leerlingenpopulatie. Afstoten van een gedeelte van een bestaand schoolgebouw blijkt in de praktijk tot dusver weinig eenvoudig en slechts in zeer beperkte mate deze extra lasten te compenseren.

Als alternatief voor opknappen zou kleinere vervangende nieuwbouw op een bestaande schoollocatie als optie overwogen kunnen worden. Om goed in te kunnen spelen op fluctuerende en dalende leerlingaantal is een dergelijke optie kritisch voor wat betreft omvang, toekomstperspectief en flexibiliteit. Bijkomend praktisch probleem betreft het gedurende de bouwperiode (circa 1,5 jaar, oftewel 2 schooljaren) voorzien in tijdelijke huisvesting. Niet alleen brengt dit aanmerkelijke kosten met zich mee, ook brengt elke verhuizing onderwijskundig de nodige last met zich mee.

In de analyse van de modellen (Hoofdstuk 4 en in bijlage 2) komen de voor- en nadelen van de verschillende opties terug.

Wat gebeurt er met de bestaande schoolgebouwen wanneer de school verhuisd is?
Hiervoor zijn nog geen concrete plannen. Voor sommige gebouwen lijkt hergebruik door een nieuwe gebruiker voor de hand te liggen, voor andere plekken is sloop van de huidige school en herontwikkeling aantrekkelijker. Om hier meer zicht op te krijgen is in opdracht van de gemeente door bureau Bann Green een quick scan uitgevoerd naar de huidige gebouwen en de potentiele hergebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden. Deze bevindingen zullen de basis vormen voor een per locatie op te stellen (her)ontwikkelingsplan.

Waarom nu een brede school terwijl de vensterschool op zijn retour is?
Zoals aangegeven betreft de vensterschool een aanduiding waarmee in de stad Groningen 16 jaar geleden gestart is en welke nu beschouwd wordt als een voorloper van het huidige concept voor brede scholen. Het vensterschoolconcept is in mei 2014 door de gemeente Groningen geëvalueerd. In het betreffende evaluatierapport ‘Nieuwe verhoudingen, nieuwe dynamiek’ wordt geconcludeerd dat het vensterschool-concept zoals dat zestien jaar geleden in Groningen gestalte kreeg in deze tijd niet meer actueel is. Er wordt geconstateerd dat er veel veranderd is in de samenleving en in het lokale en landelijke onderwijs- en jeugdbeleid. Het evaluatierapport doet de aanbeveling om partijen betrokken bij onderwijs en kindgerelateerde voorzieningen, zoals scholen en organisaties voor peuterspeelzaal en opvang, de regierol te geven.
De drie schoolbesturen hebben de ambities voor de brede school in Winsum geformuleerd in een kaderstellende notitie. Deze sluit naadloos aan bij de aanbevelingen uit bovengenoemd evaluatierapport om het maximale uit kinderen te halen met goede scholen en organisaties die optimaal samenwerken en te zorgen voor doorlopende leer- en ontwikkelingslijnen.

Tenslotte kan de vraag: Waarom een brede school?, ook opgevat worden als vraag geassocieerd met grootschaligheid en daarmee de maatschappelijke weerstand duiden die bestaat tegen schaalvergrotingstendensen. De stuurgroep wil benadrukken dat bij het invullen van een brede school alle aandacht uit zal gaan naar het behouden van het dorpse- en kleinschalige karakter wat de scholen nu ook uitstralen.
In Winsum is tevens het volgende aan de orde: met de fors teruglopende leerlingenaantallen is het de opgave om kwalitatief aantrekkelijk onderwijs te kunnen blijven bieden. In de volgende tabel is de leerling prognose uit het IHP per school in het dorp Winsum, de huidige omvang van de schoolgebouwen en de ruimtebehoefte in 2031, weergegeven.

School	BVO m2 Huidige gebouw	Leerlingen 2013/2014	Leerlingen 2031/2032	Ruimtebehoefte m2 (2031)
OBS De 9 Wieken, Winsum	1157	131	93	668
OBS De Tiggeldobbe, Winsum	1632 (330 tijdelijk)	269	175	1080
GBS De Wierde Winsum	1369 (233 tijdelijk)	197	165	1030
CBS De Piramiden, Winsum	1145	186	157	790(+200)
CBS De Borgschool, Winsum	1149	90	54	272(+200)

Duidelijk is dat de leerlingenaantallen in de komende periode in Winsum fors dalen en in deze situatie is de vraag relevant welke kwaliteit van onderwijs tegen welke kosten gerealiseerd kunnen worden. Hierbij speelt nadrukkelijk de overmaat aan ruimte die er al is en die hard oploopt met het afnemend leerlingaantal en welke in beheer- en onderhoudskosten vanaf 2015 volledig ten laste van de onderwijsbegroting van betreffende schoolbesturen komen. Hier komt bij dat een doelmatige schoolorganisatie veronderstelt minimaal 8 aparte klassen van 25 leerlingen te hebben. In de praktijk wordt een school met dubbele jaargroepen (16 klassen, circa 400 leerlingen) vaak als optimaal beschouwd. Kleinere scholen zijn duur, zowel qua kosten voor huisvesting als voor de exploitatie. In de 'Toekomstscenario scholenspreiding Noord-Groningen II' van Van Beekveld en Terpstra over de scholenspreiding is dit uitgewerkt naar consequenties voor een school met 80, 100 en 200 leerlingen; meer informatie hierover is te vinden op de website van L&E en VCPO.

Doordat onderwijskosten op verschillende plaatsen (rijk, gemeente en schoolbestuur) gemaakt worden en niet rechtstreeks per kind voor de ouder zichtbaar zijn (laat staan ten laste komen van) is dit een diffuus terrein en is er in zekere mate sprake van "free rider". Immers de betreffende leerlingen en ouders dragen niet rechtstreeks de lasten. Maar de inzet van gemeenschapsgeld vergt wel uitleg en de structurele inzet van grote sommen gemeenschapsgeld behoeft veel legitimatie. Daarbij constateert de stuurgroep dat het Rijk steeds meer werkt met algemene vergoedingen waarbij zij het aan het lokaal bestuur overlaat om tot onderlinge verdeling te komen.

Onderlinge nabijheid van meerdere scholen, zoals in Winsum gerealiseerd kan worden, kan hierop deels een antwoord zijn. Dan kan kleinschaligheid gecombineerd worden met het behalen van schaalvoordelen. Zo bezien kan nieuwe huisvesting op de locatie De Twaalf Hoven ten behoeve van het concept brede school juist voor relatief kleinere bijzondere onderwijs identiteiten betere bestaanskansen bieden; vergelijk het met een speciaalzaak in het winkelcentrum. In ieder geval is het zo dat verschillende gebouwen op één locatie indien gewenst en/of een noodzakelijk goed een schaalvergroting kunnen accommoderen.

Partijen

Welke partijen kunnen en willen participeren in de brede school?

Deze vraag kan nu nog niet beantwoord worden. Duidelijk is dat -vanuit de ambitie om kinderen van 0-12 jaar van 7u tot 19u te kunnen opvangen-, voor- tussen- en naschoolse opvang onderdeel van de brede school zal zijn. De stuurgroep gaat met betrokken partijen verkennende gesprekken voeren. Bij diverse betrokken partijen bestaat de wens om in dit concept mee te werken. Hoe de uitwerking er verder uit kan komen te zien hangt nadrukkelijk samen met de vraag welke scholen aan de brede school deelnemen. De stuurgroep wil op dit punt eerst duidelijkheid creëren om daarna de verdere uitwerking ter hand te kunnen nemen.

Sociale aspecten

Wat betekent de realisatie van een brede school voor de sociale cohesie van het dorp?

De brede school kan nadrukkelijk een functie vervullen voor de sociale cohesie in Winsum. De locatie bij De Twaalf Hoven, nabij het gezondheidscentrum en verpleeghuis De Twaalf Hoven, biedt ruimtelijk aanknopingspunten en stimuleert ontmoetingen. Juist nu ook, door de afname van het

leerlingaantal (ontgroening), de functie van de scholen in de wijken voor de sociale cohesie voor veel bewoners wegvallen, biedt deze combinatie van functies nieuwe kansen. Zo ziet het bestuur van De Twaalf Hoven kansen voor combinaties met peuteropvang, de keukenvoorziening en misschien ook een voor zowel De Twaalf Hoven als de scholen functionerend instructiezwembad. De stuurgroep wil graag met betrokkenen bij de uitwerking van de plannen voor de brede school de haalbaarheid van deze en wellicht nog te bedenken combinatiemogelijkheden verder onderzoeken. Waar de huidige scholen een beperkt verzorgingsgebied voor enkel de omliggende (veelal vergrijzende) wijk kennen kan de brede school een functie voor het gehele dorp vervullen.

Hoe is de kleinschaligheid/geborgenheid, ons kent ons, alle leerkrachten kennen mijn kind, vast te houden? Wat houdt kleinschaligheid in?
Kleinschaligheid als waarde van geborgenheid heeft alles te maken met de school als instelling, het (pedagogische) klimaat en de waarden en normen die de school hanteert. Het gebouw en de inrichting van de omgeving kunnen hierin ondersteunend zijn. Een keuze voor het concept van een brede school en nieuwbouw op de locatie van De Twaalf Hoven betekent niet dat de identiteit van de verschillende scholen verloren gaat (zie ook antwoord op de vraag identiteit). De ruimtelijke- en bouwkundige vormgeving en inrichting staan open en kunnen inspelen op de behoefte om de menselijke maat te bewaren en de eigen identiteit te ondersteunen. Hiervan bestaan goede voorbeelden. De schoolbesturen staan er dan ook voor dat in het ontwerp rekening gehouden wordt met het realiseren van een school met een dorps karakter.

Welke invloed heeft de ontwikkeling van een brede school op de scholen buiten Winsum?
Het staat ouders vrij de school te kiezen. Uitgangspunt hierbij is eigen kracht en (onderwijs)kwaliteit. Het kan naar de mening van de stuurgroep niet zo zijn dat de kwaliteit van het onderwijs in het ene dorp bewust ingeperkt wordt met als doel om onderwijs elders in stand te houden.

Onderwijskundige aspecten
Welke onderwijskundige voordelen heeft een brede school?
Het Ministerie van Onderwijs stimuleert gemeenten en schoolbesturen om brede scholen te realiseren. Het Ministerie van Onderwijs ziet in brede scholen een mogelijkheid om de ontwikkelingskansen van kinderen te verbeteren en tevens als mogelijkheid om beter onderwijsachterstanden weg te kunnen werken. Voor de onderwijskundige voordelen verwijst de stuurgroep verder naar de aangehaalde rapportage van Van Beekveld en Terpstra en naar de website en publicaties van het ministerie over dit onderwerp.

Wat betekent een brede school voor mijn kind? Sociaal, cognitief, pedagogisch?
Het Ministerie van Onderwijs verwacht dat een combinatie van peuterspeelzaal en kinderdagverblijf voor 2- tot 4-jarigen, goed onderwijs in de basisschool en buitenschoolse opvang voor 4- tot 12-jarigen bijdraagt aan een gunstige sociale ontwikkeling, normbesef en een prettige tijdsbesteding in een veilige omgeving.

Moeten alle kinderen van 07.00-19.00 uur naar school?
Nee, het gaat om het creëren van mogelijkheden. De ouder(s) en kinderen bepalen zelf waar zij naast onderwijs wel/niet gebruik van maken.

Hoe groot worden de klassen?
Deze vraag is niet te beantwoorden, net zoals die niet te beantwoorden is in de huidige situatie. De klassengrootte wordt bepaald door elke school op basis van aanmeldingen leerlingen, beschikbare docenten, pedagogische visie en financiële mogelijkheden; dat verandert op zichzelf niet door het concept van een brede school.

Hoe wordt omgegaan met identiteiten?
De verschillende identiteiten blijven binnen het concept van de brede school in Winsum bestaan.

In de gesprekken op de scholen kwam vaak de veronderstelling naar voren dat “5 scholen op één locatie” zal resulteren in 3 scholen of soms ook de veronderstelling dat er 1 school komt. Van deze veronderstellingen neemt de stuurgroep nadrukkelijk afstand. De keuze van scholen om al dan niet samen verder te gaan om zo bijvoorbeeld meer omvang te hebben is een afweging die aan betreffende schoolbesturen (binnen de kaders van de rijksregelgeving) is. Huisvesting is hierin niet leidend en ook het concept van huisvesten van alle 5 scholen op één locatie is hierin niet bepalend. Wel stelt de stuurgroep vast dat nieuwe huisvesting op de locatie De Twaalf Hoven ten behoeve van het concept brede school juist voor bijzondere onderwijs identiteiten optimale bestaanskansen biedt.

Personele aspecten

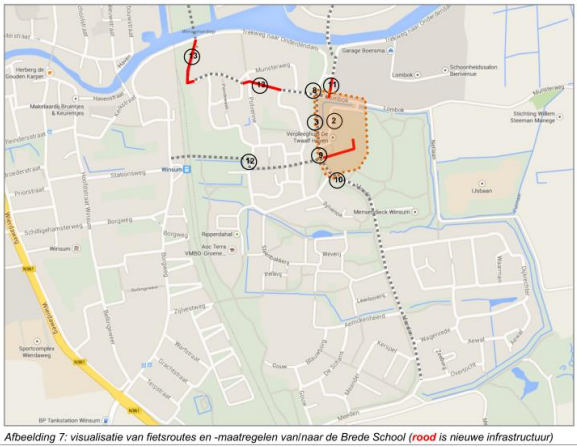
Welke personele aspecten vloeien voort uit een brede school (kwalitatief –denk aan verlichting werkdruk-, kwantitatief en diversiteit in banen)?

Het concept van een brede school biedt kansen voor onderlinge uitwisseling van personeel. Gespecialiseerde inzet kan eenvoudiger gedeeld en geconsulteerd worden. Ook biedt het concept van een brede school op de locatie De Twaalf Hoven mogelijkheden om op het gebied van beheer en onderhoud (efficiency) winst te boeken welke begrotingsruimte de betreffende scholen kunnen benutten voor andere onderwijsdoeleinden (personeel).

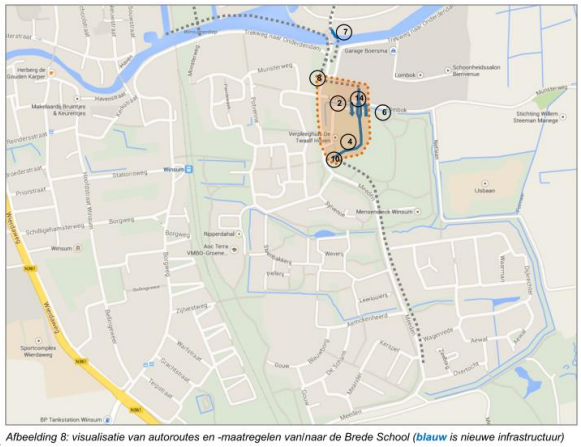
Verkeer

Hoe wordt het verkeer afgehandeld rondom de school en op het schoolterrein?

Bij veel insprekers vormt het verkeer een zorgpunt. Met name de verkeersafwikkeling op de Meeden wordt hierbij als knelpunt ervaren. Om meer inzicht te verkrijgen over de verkeersaspecten heeft de stuurgroep de Grontmij gevraagd naar dit aspect een nadere studie te verrichten. De rapportage van de Grontmij is separaat voor een ieder beschikbaar. De Grontmij adviseert om voor de verkeersafwikkeling een aantal fysieke maatregelen te nemen, zoals afzonderlijke fietsroutes en een veilige aansluiting op de Meeden. Maatregelen die leiden tot een goede verkeerskundige situatie en die bij de verdere planvorming nader uitgewerkt dienen te worden. Onderstaande kaartbeelden komen uit deze rapportage.

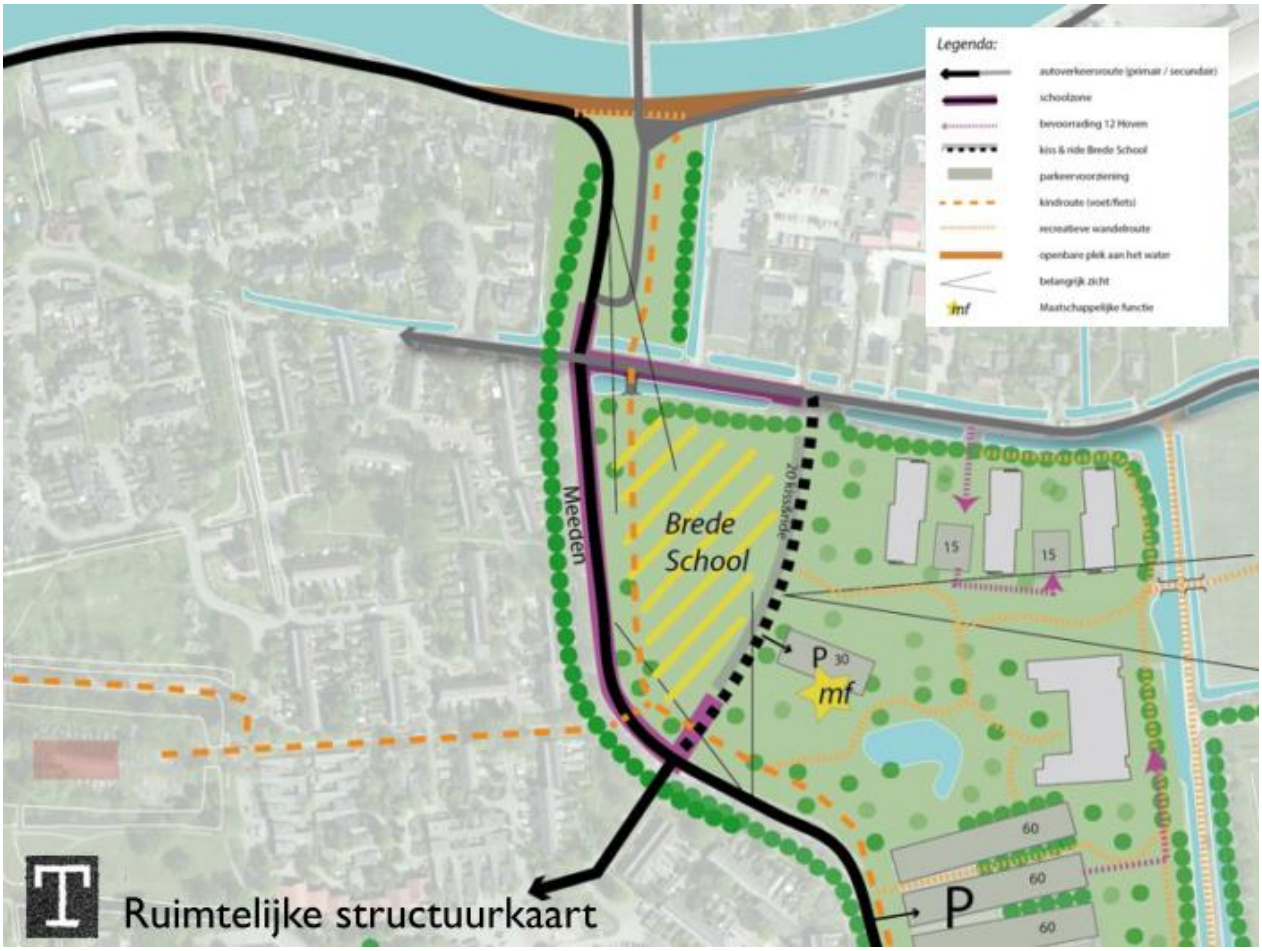

*Afbeelding 7: visualisatie van fietsroutes en -maatregelen van/naar de Brede School (**rood** is nieuwe infrastructuur)*

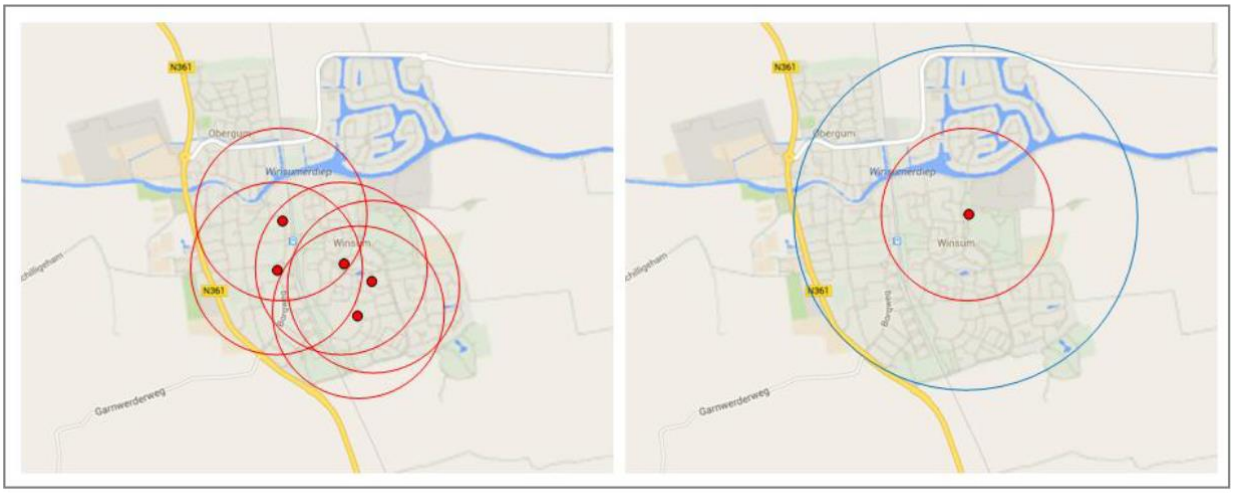
*Afbeelding 8: visualisatie van autoroutes en -maatregelen van/naar de Brede School (**blauw** is nieuwe infrastructuur)*

Voor de situering van het schoolterrein is op basis van de uitgangspunten van de Grontmij door stedenbouwkundig bureau Territoria een ruimtelijke verkenning opgesteld voor de locatie De Twaalf Hoven. Onderstaande schets komt uit deze verkenning en geeft een beeld van de locatie en de mogelijke inrichting. De invulling en uitwerking staat nog open. De stuurgroep heeft het vertrouwen dat op basis van deze verkenning het goed mogelijk is om, bijvoorbeeld met verschillende gebouwen en diverse schoolpleinen, tot een aantrekkelijke planontwikkeling op de locatie De Twaalf Hoven te komen.

Zijn er voldoende veilige routes om op school te komen?

De Grontmij heeft een aantal routevoorstellen in hun rapportage gedaan. Bij de uitwerking van de plannen zullen deze voorstellen verder onderzocht en uitgewerkt worden. Soms werd ook met deze vraag geduid op de ruimtelijke spreiding van scholen en was de vraag eigenlijk naar de afstand naar school. Ook deze vraag heeft de Grontmij in de analyse betrokken. Geconstateerd kan worden dat de huidige 5 scholen geen grote ruimtelijke spreiding kennen en allen buiten de nieuwste wijken liggen, waar de meeste leerlingen vandaan komen. De locatie De Twaalf Hoven is centraal gelegen zodat de afstanden tot school voor veel leerlingen nauwelijks veranderd. In onderstaand kaartbeeld uit de rapportage van de Grontmij zijn de afstanden in de huidige situatie en van de locatie De Twaalf Hoven gevisualiseerd.

*Afbeelding 1: 500 m (**rood**) en 1.000 m (**blauw**) afstand van de vijf huidige basisscholen en toekomstige Brede School.*

Komen er voldoende parkeerplaatsen?
Op de locatie is voldoende ruimte om zowel het parkeren als het halen en brengen te accommoderen zoals uit de rapportage van de Grontmij en de ruimtelijke schets van Territoria blijkt.

Keuzemoment
Op welk moment moeten partijen hun keuze maken om al of niet te participeren?
Dit betreft een procesvraag. Het besluitvormingsproces voor de ontwikkeling en realisatie van een brede school gaat getrapt en gefaseerd. Hoe eerder partijen zich committeren aan de ontwikkeling, des te meer duidelijkheid er gecreëerd wordt en vervolgens ook aanvullende en ondersteunende partijen op basis daarvan duidelijkheid kunnen geven.

4. Modellen

De stuurgroep heeft de volgende zeven modellen onderscheiden:

1. Voor alle 5 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op de locatie van De Twaalf Hoven
2. Voor 4 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op De Twaalf Hoven en 1 bestaande school blijft gehandhaafd
3. Voor 3 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op De Twaalf Hoven en 2 bestaande scholen blijven gehandhaafd
4. Voor 3 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op De Twaalf Hoven en 2 bestaande scholen worden samen gehandhaafd
5. Voor 2 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op De Twaalf Hoven en 3 bestaande scholen blijven gehandhaafd
6. Voor 2 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op De Twaalf Hoven, 2 bestaande scholen worden samen gehandhaafd en 1 bestaande school blijft gehandhaafd
7. De bestaande scholen blijven gehandhaafd

Bij het handhaven van een bestaande school kan het gaan om daadwerkelijk de school in het bestaande schoolgebouw te handhaven of verhuizen naar een ander bestaand (school)gebouw. Ook is theoretisch vervangende nieuwbouw op dezelfde locatie een denkbare variant. Deze varianten zullen daar waar relevant bij het betreffende model besproken worden.

De modellen zijn geanalyseerd op basis van de volgende invalshoeken:

a. *Onroerend goed*
   Hierbij worden onderscheiden de financiële consequenties voor de langere termijn, de flexibiliteit die gerealiseerd wordt om met het aanbod van ruimte de jaarlijkse fluctuaties in leerlingaantallen te accommoderen en de robuustheid betreft de langere termijn en de effecten van dalende leerlingenaantallen op het functioneren.
   Onroerend goed kent een lange levensduur en vergt hoge investeringen die over een lange looptijd gefinancierd worden. Dit betreft dan ook met name een lange termijn perspectief.
   De gemeente is de verantwoordelijke partij als het gaat om de realisatie van het vastgoed.
b. *Onderwijskundig*
   Hierbij worden onderscheiden de kwaliteit van het onderwijs en de financiële consequenties. Deze invalshoek heeft een overwegend middel lange termijn karakter.
   De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de inhoudelijke kwaliteit en de invulling van het onderwijs.
c. *Maatschappelijk*
   Hierbij wordt een inschatting gegeven van het maatschappelijk draagvlak voor betreffende oplossing. Deze invalshoek heeft een korte termijn karakter. Ouders, grootouders, kinderen, omwonenden etc. zijn hierbij de belangrijkste partijen voor het realiseren van draagvlak.

De stuurgroep realiseert zich dat de bespreking van de modellen voor een deel subjectief is. Tegelijkertijd betreft het wel de waardering van de geconstrueerde modellen. De waarde van deze modellen is dat zij het mogelijk maakt ze ten opzichte van elkaar te wegen.

De modellen zijn op basis van deze invalshoeken geanalyseerd, de complete matrix treft u aan in bijlage 2.

De stuurgroep heeft uitvoerig overwogen wat de betekenis en mogelijkheden zijn van de door de schoolbesturen ingebrachte variant van een samenwerkingsschool aan de westzijde van het dorp (model 4). Hierbij heeft zij ook betrokken de uitkomsten van het gebouwenonderzoek zoals dit

inmiddels door Bann Green uitgevoerd is. Uit deze rapportage blijkt dat aan de westzijde van het dorp bouwtechnisch het schoolgebouw van De 9 Wieken zich het beste leent om voor nog een (beperkte) periode in gebruik te blijven als school. Dit gebouw is daarom potentieel geschikt om onderdak te bieden aan de samenwerkingsschool.
De vraag is vervolgens met welke omvang van een samenwerkingsschool rekening gehouden dient te worden. Ten aanzien hiervan bestaat grote onzekerheid. De samenwerkingsschool zou bestaan uit de Borgschool en De 9 Wieken.

Onduidelijk is op dit moment hoe de beide scholen hierin staan en welk onderwijssysteem deze nieuwe school zal krijgen; daarmee is de eigen aantrekkende werking onzeker. Gaan we uit van in gebruik name van de samenwerkingsschool in schooljaar 2018/2019 (gelijk met de ingebruikname van de nieuwbouw op De Twaalf Hoven) en tellen we theoretisch de leerlingaantallen van beide scholen bij elkaar, op basis van de voorspellingen van het planningsverband, zoals die ook in het gemeentelijk IHP zijn gehanteerd, dan gaat het om 178 leerlingen in 2018/2019 aflopend naar 147 in 2031.
Tegelijkertijd is het de vraag wat de aantrekkende werking van de nieuwe school op de locatie De Twaalf Hoven zal zijn. De Scholenbouwmeester hanteert voor aantrekkende werking van een nieuw schoolgebouw cijfers van 20-25%; ofwel meer dan 1/5 deel van de leerlingenpopulatie verliest een bestaande school aan een school in nieuwbouw in de directe nabijheid. Gelet op de in dit geval zeer korte loopafstand zal terdege met dit effect rekening gehouden dienen te worden. In dit scenario zou de school uitkomen op een start van 142 leerlingen in 2018 en aflopen naar 118 in 2031.

Op basis van de huidige normen heeft het gebouw van De 9 Wieken een theoretische capaciteit van 189 leerlingen. De stuurgroep constateert dat daarmee met een samenwerkingsschool op deze locatie het huidige probleem van te grote schoolgebouwen, waarvan het onderhoud door te weinig leerlingen moet worden opgebracht, blijft bestaan (bezetting start in 2018 op circa 75% capaciteit en loopt terug naar 62% in 2031). Tegelijkertijd dient rekening gehouden te worden met een mogelijke extra toestroom van leerlingen naar de nieuwbouw, die daar tot ruimtegebrek en dus druk om in (tijdelijke) uitbreiding te voorzien kan leiden.

Tenslotte resteert de vraag of de omvang van een samenwerkingsschool voldoende duurzaam onderwijskundig toekomstperspectief biedt. Hierbij speelt voor de ouders van de Borgschool, die kleinschaligheid voorop hebben staan, of deze omvang aantrekkelijk is. Bekend is verder dat het onderwijsteam van De 9 Wieken een uitgesproken voorkeur heeft om samen met de Tiggeldobbe naar de nieuwbouw te gaan.

5. Betekenis

Conclusies

Op basis van hiervoor benoemde de vragen en antwoorden, de analyse van de modellen en het uitgevoerde onderzoek trekt de stuurgroep de volgende conclusies:

- Op de locatie van De Twaalf Hoven is nieuwbouw voor scholen verantwoord mogelijk;
- Realisatie van nieuwbouw voor de scholen op de locatie De Twaalf Hoven kent een breed draagvlak. Het draagvlak is voldoende breed om de voorbereidingen voor nieuwbouw ter hand te nemen;

Draagvlak

De stuurgroep constateert dat er bij de drie scholen aan de oostzijde van Winsum (Tiggeldobbe, Piramiden en De Wierde) een zeer groot draagvlak is om zich op de locatie De Twaalf Hoven te vestigen. Ook bij de scholen aan de westzijde (Borgschool en De 9 Wieken) ziet de stuurgroep dat er een groot draagvlak is maar dat er met name bij de Borgschool ook nog bedenkingen zijn. Daar waar getwijfeld wordt richten de vragen zich op de behoefte om een zelfstandige school te willen blijven en bestaat er de vrees dat verhuizen naar de locatie van De Twaalf Hoven het opgeven van de eigenheid betekent. De stuurgroep is van mening dat dit punt de realisatie van nieuwbouw op de locatie De Twaalf Hoven niet in de weg hoeft te staan.

Parallel traject

De komende tijd zal door de schoolbesturen L&E en VCPO met de scholen hierover het gesprek worden gevoerd in het kader van het Toekomstscenario van L&E en VCPO.
Het uitbrengen van dit advies van de stuurgroep loopt parallel aan het proces van L&E en VCPO om te komen tot een Toekomstscenario III. De stuurgroep heeft overwogen of het wenselijk zou zijn om met haar advies aan de gemeenteraad te wachten totdat de besluitvorming van beide scholen zou zijn doorlopen, maar heeft gemeend dat dit niet wenselijk is. Voor een zinvolle besluitvorming door betrokken schoolbesturen over het Toekomstscenario III zijn ook de mogelijkheden en onmogelijkheden met betrekking tot de huisvesting van essentieel belang.

In toekomstscenario II hebben de schoolbesturen L&E en VCPO de mogelijkheid ingebracht van een samenwerkingsschool aan de westzijde van Winsum (model 4). De stuurgroep heeft uitvoerig overwogen wat de betekenis en mogelijkheden zijn van deze door de schoolbesturen ingebrachte variant. Hierbij heeft zij ook betrokken de uitkomsten van het gebouwenonderzoek zoals deze inmiddels door Bann Green uitgevoerd is. Uit deze rapportage blijkt dat aan de westzijde van het dorp bouwtechnisch het schoolgebouw van De 9 Wieken zich het beste leent om voor nog een (beperkte) periode in gebruik te blijven als school.

Conclusies

Voor de scholen in Winsum beschouwt de stuurgroep 2 varianten als meest realistisch:

- Alle basisscholen en aanvullende kindvoorzieningen op de locatie van De Twaalf Hoven; of hier dan een samenwerkingsschool onderdak vindt en/of dat de Borgschool als zelfstandige entiteit hier zijn plek vindt is een onderwerp van nadere afweging van de schoolbesturen L&E en VCPO.
- Nieuwbouw voor drie scholen en aanvullende kindvoorzieningen op de locatie De Twaalf Hoven in combinatie met een (samenwerkings)school aan de westzijde van Winsum, waarbij gezien het uitgevoerde gebouwenonderzoek de locatie De 9 Wieken als locatie het meest voor de hand ligt.

Op basis van bovenstaande concludeert de stuurgroep dat er voldoende basis is voor de realisatie van een brede school op de locatie De Twaalf Hoven en adviseert de stuurgroep de raad de voorbereidingen voor nieuwbouw op de Locatie De Twaalf Hoven verder ter hand te nemen.

Bijlagen

Bijlage 1: Nieuwsbrieven

Nieuwsbrief Haalbaarheidsonderzoek 5 basisscholen op 1 locatie

In Winsum onderzoeken de gemeente en alle vijf basisscholen of het haalbaar is om de vijf scholen op één locatie in Winsum te huisvesten. Op die locatie kunnen dan ook andere voorzieningen voor kinderen of maatschappelijke organisaties aansluiten. Denk aan een voor- en naschoolse opvang, peuterspeelzaal, Centrum voor Jeugd en Gezin, etc. Dit wordt dan ook wel een Brede School genoemd. De bestaande vijf scholen in Winsum en de organisaties moeten dan op die locatie gaan samenwerken.

De impact is natuurlijk groot, voor de schoolbesturen, de leerkrachten, ouders én kinderen. Afscheid nemen van je eigen locatie. En het is onzeker wat de nieuwe locatie brengt. Dat begrijpen de gemeente (het college en de raad) en de schoolbesturen heel goed. Voordat zij een besluit kunnen en willen nemen, wordt daarom onderzoek gedaan naar de haalbaarheid. Bij alle betrokken partijen moet onderzocht worden of het idee een kans van slagen heeft en hoe dan.

Deze nieuwsbrief

Dit is een gezamenlijke nieuwsbrief van de vijf betrokken scholen en de gemeente Winsum over de haalbaarheid van een Brede School. De nieuwsbrief informeert u over de voortgang van het onderzoek en houdt u op de hoogte van wat gaat komen.

Waar gaat het om?

De schoolbesturen, het college en de gemeenteraad van de gemeente Winsum maken zich samen sterk voor kwalitatief goed onderwijs in goede, moderne frisse en prettige schoolgebouwen in de gemeente Winsum. Voor onze kinderen nu en in de toekomst.

Voorbereiden op de toekomst

Om dit te realiseren in de huidige tijd is geen gemakkelijke opdracht. We hebben te maken met minder kinderen en ook minder geld. Dat betekent dat anders gekeken moet worden naar de kwaliteit van het onderwijs in de breedste zin van het woord. Zodat alle kinderen in Winsum -nu en in de toekomst- zeker zijn van goed onderwijs.

Welke factoren en ontwikkelingen hebben invloed op onze scholen? Lees meer hierover op pagina 2.

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van het primair onderwijs (basisscholen). Zo moet de gemeente er voor zorgen dat er voldoende klaslokalen zijn, dat de scholen in goede gebouwen zijn ondergebracht en dat die gebouwen voldoen aan alle eisen.

De scholen zijn verantwoordelijk voor het onderwijs binnen de scholen. De onderwijsontwikkelingen die op de scholen afkomen, bijvoorbeeld richting passend onderwijs, stellen ook eisen aan school-gebouwen. Eisen die moeilijk in te passen zijn in de huidige schoolgebouwen. Kortom, alles hangt met elkaar samen. Vandaar dat de gemeente en de schoolbesturen samen optrekken om te kijken naar de toekomst van het basisonderwijs in de gemeente.

Samenwerken

Een van de mogelijkheden om het onderwijs in Winsum voor te bereiden op de toekomst is het realiseren van één locatie waar vijf scholen samenwerken. En waar wellicht ook andere voorzieningen voor kinderen kunnen aansluiten en samen kunnen werken met elkaar en met de scholen.

Vijf scholen op één locatie: kans of juist niet?

Vijf scholen op één locatie: kan dat en hoe dan? Dat is eigenlijk in één zin **de opdracht** die het college van de gemeente Winsum heeft gekregen van de gemeenteraad. Adviesbureau Weusthuis en Partners is in opdracht van de gemeente met deze vragen aan de slag gegaan. Daarbij zijn de drie schoolbesturen VCPO Noord-Groningen, Lauwers & Eems en Schoolvereniging Westernieland e.o. zeer nauw betrokken.

Een Brede School; ja of nee?

Op dit moment is er nog geen sprake van een definitief ja of nee. De meningen lopen uiteen. De meest gehoorde hebben we voor u op een rij gezet.

Ja, want

De kans om samen te werken op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, welzijn is goed en mogen we niet laten lopen.

Het maakt de uitwisseling van kennis en kunde makkelijker, waardoor we meer kwaliteit kunnen bieden.

Hoe vaak krijgen we de kans om een nieuw, modern, multifunctioneel en duurzaam schoolgebouw te ontwikkelen?

Het is een visitekaartje voor het dorp en kan echt iets betekenen voor de onderlinge contacten in Winsum.

Het kan een einde maken aan de onveilige verkeersituaties.

Zo'n locatie is een mooie ontmoetingsplaats voor de gemeenschap.

Nee, omdat

Dit betekent dat de huidige scholen de kleinschaligheid verliezen waar we juist zo van houden.

Het onzekerheid geeft. Niet alles is duidelijk en we weten nu wat we hebben.

Het minder migratie en integratie binnen het dorp betekent.

Het invloed kan hebben op de werkgelegenheid, bijvoorbeeld door fusie. Daar ben ik 'bang' voor.

Waar staan we nu en wat zijn de ontwikkelingen?

Waar moeten de gemeente en de scholen rekening mee houden?

Op dit moment vindt een aantal grote ontwikkelingen plaats in onze samenleving, die de manier waarop we samen werken, leven en leren sterk beïnvloeden. Daar moeten scholen zich op voorbereiden.

Vergrijzing: Doordat er steeds minder kinderen worden geboren, zijn er minder leerlingen. Dat speelt ook erg in onze regio. Scholen moeten hier rekening mee houden bij het plannen van hun onderwijsaanbod. Natuurlijk heeft dit voor de gebouwen ook gevolgen.

Meer samenwerken: Scholen moeten daarom ook meer gaan samenwerken om voor alle kinderen goed onderwijs te kunnen aanbieden, bereikbaar voor iedereen.

Onderwijs: Daarnaast verandert ook de manier van lesgeven en de inhoud van het onderwijs zelf wat andere eisen stelt aan een schoolgebouw. De huidige gebouwen zijn onvoldoende toegerust op de toekomst.

Onderhoud: Binnen onze eigen gemeente speelt ook de staat van (sommige) schoolgebouwen. Er is flink onderhoud nodig.

'Gezamenlijke discussie in klankbordgroep met alle scholen'

Kansen en bedenkingen

Dit haalbaarheidsonderzoek is al even bezig. En er is al een flink aantal stappen gezet. Er zijn gesprekken gevoerd met de schoolbesturen. Tijdens deze gesprekken werden vooral de vragen duidelijk die nog open liggen. Deze vragen zijn aan een klankbordgroep van alle scholen voorgelegd.

De klankbordgroep bestond uit de directeur/locatiemanager van de 5 scholen en 2 teamleden. Tijdens een gezamenlijke bijeenkomst zijn de vragen, de kansen en bedenkingen besproken. Aan de hand van 4 thema's is de haalbaarheid van 5 scholen op 1 locatie besproken. Het was een zinvolle bijeenkomst waar een zeer brede discussie plaatsvond.

> Hierna vindt u de thema's met een beknopte weergave van de uitkomsten van de discussie.

Thema: Onderwijs

Veel kansen bij samenwerking

Het thema Onderwijs bracht het gesprek in de groep goed op gang. Logisch, want alle aanwezigen zijn hier dagelijks mee bezig en ook in de toekomst is dit voor hen het belangrijkst. Er is gesproken over de kansen voor de scholen zelf, voor de kinderen, ouders en het dorp als geheel. Hoewel dit onderwerp de meeste discussie teweegbracht, was het ook duidelijk dat hier de meeste kansen waren bij samenwerking in de toekomst.

Kansen zijn bijvoorbeeld het samen aanbieden van voor- en naschoolse opvang, sport, spel en cultuur. Vakleerkrachten kunnen gedeeld worden. Dat betekent ook dat je meer kwaliteit in huis kunt halen. Je kan elkaars kennis en talenten delen en gebruiken. Met vijf scholen op één locatie is het gemakkelijker om extra's te organiseren als je dat samen doet. Denk bijvoorbeeld aan een sportdag.

Door het samenbrengen van faciliteiten kan een breder aanbod voor de kinderen worden gerealiseerd. Denk aan een gezamenlijk techniekokaal, computerlokaal, muzieklokaal of gymlokalen. Maar denk ook aan een zorgklas en/of plusklas met speciale aandacht voor een specifieke doelgroep.

Door het bundelen van activiteiten en faciliteiten is 'zorg op maat' beter te realiseren voor díe kinderen die dat nodig hebben.
Ook op het gebied van scholing worden kansen gezien voor leerkrachten. Het is gemakkelijker om elkaar op te zoeken. Cursussen en scholing kunnen centraal georganiseerd worden.

Voor het dorp betekent deze locatie dat er één centrale plaats is waar basisonderwijs en aanverwante activiteiten plaatsvinden.

Natuurlijk waren er ook kritische opmerkingen. De 9 Wieken en De Borgschool hebben al veel van de activiteiten in en nabij de school. Zij hebben geen behoefte aan extra's. Met deze samenvoeging raken zij juist hun gewenste kleinschaligheid kwijt.

Thema: Veilig verkeer

Absolute voorwaarde!

Het verkeer rondom de beoogde locatie is een belangrijk punt van aandacht. Dat punt werd door alle aanwezigen unaniem gedeeld. En er was ook een unaniem standpunt: Het is een voorwaarde dat het verkeer goed geregeld wordt. Er moet een veilige situatie zijn voor iedereen.

Thema: Identiteit of Cultuur

Gebouw moet hierop ingesteld worden

Iedere school heeft op dit moment zijn eigen identiteit of cultuur. Deze kan gebaseerd zijn op het soort onderwijs dat gegeven wordt, een geloof of cultureel bepaald. Het is belangrijk dat de vijf scholen óók bij het delen van een locatie deze cultuur kunnen blijven behouden.

De aanwezigen voorzien op het eerste gezicht geen problemen op dit vlak. De kleinere scholen beseffen ook dat de kleinschaligheid van de huidige scholen verloren gaat wanneer dit plan doorgaat. Dat doet pijn. Toch lijkt de aanwezigen dit pijnpunt niet onoverkomelijk. Er worden vooral ook praktische punten naar voren gebracht waarbij nu al een voorschot werd gedaan op de Sinterklaas- en Kerstvieringen. Al met al is de mening van de groep eensluidend: Voorwaarde is dat het gebouw zodanig wordt, dat ook een eigen cultuur gehouden kán worden. Naar buiten toe moet eenheid uitgestraald worden, naar binnen toe is het juist mooi dat alle smaken naast elkaar bestaan.

Thema: Gebouw

Meepraten over ontwerp en inrichting

Net zoals bij het onderwijs worden bij het thema "Gebouw" veel kansen genoemd. Een nieuw gebouw biedt kansen die je met een bestaand gebouw moeilijk voor elkaar kunt krijgen. Denk aan het realiseren van goede ICT-voorzieningen, een theaterpodium, gymlokalen, goed ingerichte schoolplein(en), misschien wel een instructie-zwembad?

Kortom, vooral een **fijne school voor kinderen in Winsum.** Waar kinderen, leerkrachten en ouders graag zijn. Een multifunctioneel gebouw, dienstbaar naar de gemeenschap, met een meerwaarde voor de omgeving.

Bij de bespreking worden ook kritische kanttekeningen geplaatst. Bij het thema identiteit is aan de orde geweest dat het gebouw eraan moet bijdragen dat scholen hun eigen smaak en sfeer kunnen blijven uitstralen. Dat moet vertaald worden in het gebouw.

Daarnaast hebben de scholen ook praktische eisen en wensen. In hoeverre deze eisen en wensen kunnen worden ingevuld, is nu nog onduidelijk. Daarom worden de scholen zeker betrokken bij het ontwerp en inrichting.

Er zijn ook andere ideeën:

Wat wordt daarmee gedaan?

Tijdens het overleg met de scholen werd ook de vraag gesteld wat er met de ideeën wordt gedaan die ouders hebben geuit tijdens de inloopbijeenkomst.
Ook de medezeggenschapsraden van de scholen hebben een aantal andere oplossingen ter tafel gebracht. Bijvoorbeeld een onderzoek naar 2 locaties, of het samenvoegen van 3 scholen en 2 scholen.
Deze ideeën worden geïnventariseerd en in samenspraak met de bestuurders uitgewerkt.

Nieuwsbrief Haalbaarheidsonderzoek 5 basisscholen op 1 locatie

In mei heeft u de eerste nieuwsbrief ontvangen over het onderzoek dat samen door de gemeente en de 5 scholen is opgezet om te kijken of er draagvlak is voor 5 scholen op 1 locatie: een Brede School. Inmiddels is er veel gebeurd en is er ook een aantal nieuwe ontwikkelingen bijgekomen. Tijd om u bij te praten.

In deze nieuwsbrief:

- Wat is de stand van zaken van het onderzoek naar 5 scholen op 1 locatie?
- Wat is de invloed van de gepresenteerde toekomstscenario's van de 2 schoolbesturen?
- Wat speelt er allemaal en hoe is dit van invloed op elkaar: een overzicht.
- Wat is gezegd tijdens de klankbordgesprekken?
- Wat zegt het rapport van de schoolbesturen?
- Hoe gaat het nu verder?

Hoe zat het ook alweer?

De schoolbesturen van de 5 scholen, het college en de gemeenteraad van de gemeente Winsum maken zich samen sterk voor kwalitatief goed onderwijs in goede, moderne, frisse en prettige schoolgebouwen. Voor de kinderen van nu én in de toekomst.

Vergrijzing (minder kinderen), de huidige staat van de schoolgebouwen, stijging van de onderhoud- en beheerkosten en de veranderende onderwijsopvattingen zijn van invloed op keuzes die de gemeente en de scholen moeten maken. Om de toekomst aan te kunnen, moet daarop vooruitgelopen worden.

Het idee is om de huidige 5 scholen te huisvesten op 1 locatie in de vorm van een Brede School.

Andere kindvoorzieningen en maatschappelijke organisaties kunnen ook een plaats krijgen in die Brede School. Denk aan het Centrum voor Jeugd en Gezin, peuterspeelzaal en voor- en naschoolse opvang.

Om dit idee te toetsen bij alle belanghebbende partijen is een onderzoek opgezet naar haalbaarheid en draagvlak: heeft dit idee kans van slagen en hoe dan?

De schoolbesturen L&E en VCPO –verantwoordelijk voor 4 van de 5 scholen in Winsum- hebben de afgelopen periode samen aan toekomstscenario's voor al hun scholen gewerkt. Deze zijn op 10 juni gepresenteerd. Deze ontwikkeling staat los van ons onderzoek, maar de uitkomsten zijn zeker van belang.

En nu dan?

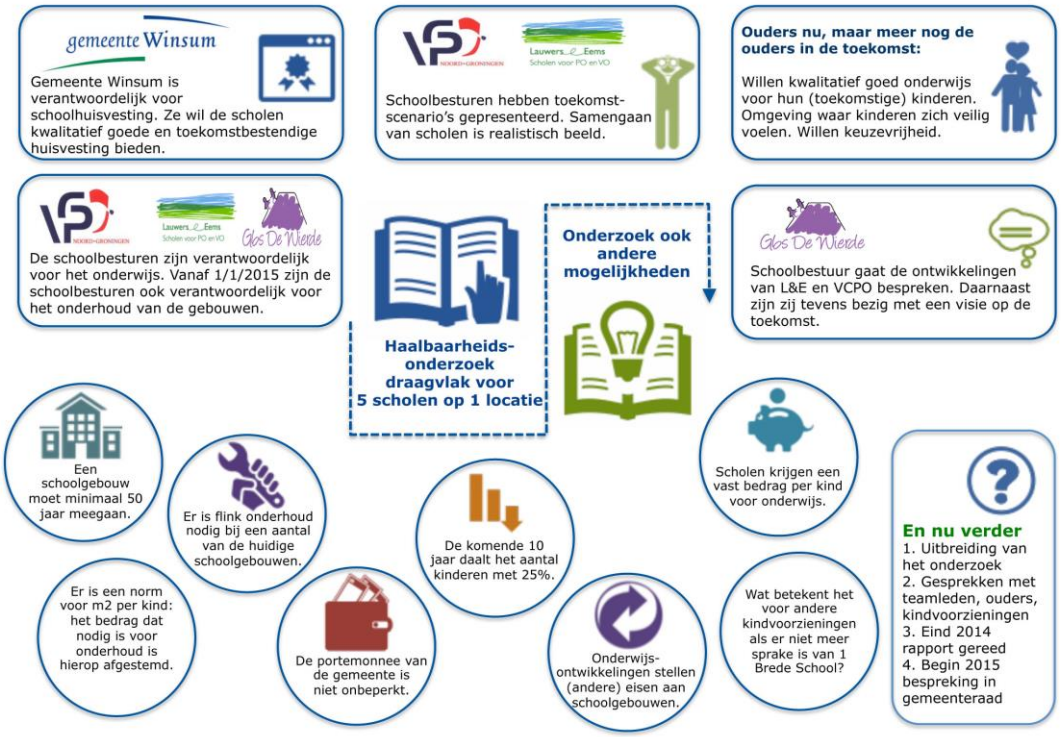
Lees meer over de toekomst-scenario's op pagina 2.

In de toekomstscenario's van de schoolbesturen L&E en VCPO worden wijzigingen in de schoolgrootte en de samenwerkingsstructuur voorgesteld. Dit is van invloed op het onderzoek naar 5 scholen op 1 locatie. Andere varianten worden hierdoor ook actueel.

De gemeente Winsum en de schoolbesturen (samen de Stuurgroep) willen de toekomst-scenario's betrekken bij dit onderzoek. Vandaar dat het onderzoek wordt verbreed: andere mogelijkheden worden tevens onderzocht. Bijvoorbeeld het samenvoegen van 3 scholen (De Piramiden, De Tiggeldobbe en De Wierde) aan de ene kant en 2 scholen (De 9 Wieken en De Borgschool als samenwerkingsschool) aan de andere kant van Winsum.

Daarbij is het duidelijk dat iedere keuze andere consequenties heeft, zowel voor het onderwijs als voor andere functies, en dat de portemonnee van de gemeente niet onbeperkt is.

Vanzelfsprekend wordt het rapport van L&E/VCPO nog nader binnen de Stuurgroep besproken om consequenties in kaart te brengen. Ook het schoolbestuur van De Wierde bespreekt intern haar visie op haar toekomst.

Ontwikkeling

Schoolbesturen presenteren toekomstscenario's

De schoolbesturen Lauwers & Eems (L&E) en VCPO Noord-Groningen (VCPO) hebben samen toekomstscenario's gepresenteerd. De urgente en complexe problemen waar beide schoolbesturen mee te maken hebben en het verzorgingsgebied komt zoveel met elkaar overeen dat ze besloten hebben om samen naar de toekomst te kijken.

Het rapport in het kort
In het rapport voor de toekomst wordt voorgesteld om samen op te trekken en kleine scholen te sluiten of te laten fuseren. Deze besluiten hebben de schoolbesturen genomen op basis van de toekomstige ontwikkelingen.

Volgens prognoses blijft het aantal leerlingen dalen en volgens de schoolbesturen kan dan op sommige scholen geen goed onderwijs meer gegeven worden.

De schoolbesturen willen graag scholen van minimaal tachtig leerlingen en op sommige plekken van zelfs tweehonderd leerlingen. Op een aantal plekken willen de schoolbesturen fusies of samenwerkingsscholen met 80 tot 200 leerlingen.

Invloed op het onderzoek
Het rapport van de schoolbesturen gaat over een grotere regio dan alleen Winsum. Maar voor Winsum is het rapport zeker van invloed op het onderzoek. In het rapport wordt de mogelijkheid gegeven van het samenwerken/ samengaan van De Piramiden en de Tiggeldobbe en het samenwerken/samengaan van De 9 Wieken en De Borgschool.

Deze ontwikkeling heeft consequenties voor het huidige onderzoek. Hierin werd tot nu toe uitgegaan van 5 scholen op 1 locatie. Het onderzoek wordt nu verbreed met de mogelijkheid die in het toekomstscenario van L&E en VCPO naar voren komt. Ook andere/nieuwe ideeën zijn bespreekbaar. Kortom, deze ontwikkeling brengt nieuw licht op het onderzoek.

Schoolbestuur L&E is op dit moment verantwoordelijk voor De 9 Wieken en De Tiggeldobbe. Schoolbestuur VCPO is op dit moment verantwoordelijk voor De Piramiden en De Borgschool.
GBS De Wierde heeft haar eigen schoolbestuur (Gereformeerde Schoolvereniging Westernieland e.o.).

In gesprek met ouders en teamleden

De afgelopen periode heeft een aantal bijeenkomsten met ouders (of een afvaardiging via de Medezeggenschapsraad) en teamleden plaatsgevonden op de scholen. De Borgschool, De Negen Wieken, De Piramiden en de Tiggeldobbe zijn bezocht. De Wierde was al eens in januari bezocht en krijgt na de zomervakantie een vervolg.

Tijdens deze bijeenkomsten hebben de ouders en teamleden hun visie kunnen geven op het idee om 5 scholen op 1 locatie te huisvesten. Welke kansen en bedenkingen worden gezien, wat kan worden opgelost en wat blijft lastig? Hieronder per school een korte weergave van deze bijeenkomsten.

Op 10 juni hebben de schoolbesturen L&E en VCPO het rapport met de toekomstscenario's gepresenteerd. In de bijeenkomsten op 11 en 16 juni is natuurlijk stilgestaan bij dit bericht. Het gesprek bleef echter gericht op het onderzoek naar draagvlak voor 5 scholen op 1 locatie.

De Tiggeldobbe en De 9 Wieken
4 juni 2014
Aanwezig: 2 ouders, 7 teamleden

Kansen? Ja:
Met schaalvergroting kan je meer kwaliteit in huis halen, combinatie met BSO/NSO, uitwisseling van personeel, kinderen ontmoeten elkaar meer, voor het dorp is een zo'n school een aanwinst.

Bedenkingen? Ja:
Ouders hebben bewust gekozen voor de huidige school, de grootte van een eventuele nieuwe school wordt als onpersoonlijk en onveilig ervaren, het verkeer op de Meeden wordt als onveilig ervaren en wordt er straks niet beter op.

De Piramiden
11 juni 2014
Aanwezig: 8 ouders, 6 teamleden

Kansen? Ja:
Samen vakleerkrachten in huis halen, samen faciliteiten delen die je anders niet zo kunnen betalen, voor kinderen die iets extra's nodig hebben is dat straks met elkaar wellicht gemakkelijker te organiseren.

Bedenkingen? Ja:
Samenwerken op dit niveau vraagt hele goede communicatie van de teams onderling, de beoogde grootte geeft spanning, het is druk en massaal, verkeer is struikelblok en heb je straks als ouders nog wel wat te kiezen of is het eenheidsworst.

Kansen Top 3
1.) Combinatie met andere voorzieningen
2.) Je kan een kind meer bieden
3.) Gebouw delen is voordeliger

Bedenkingen Top 3
1.) Te groot en massaal
2.) Keuzevrijheid: identiteit school gaat verloren
3.) Verkeer de Meeden

De Borgschool
16 juni 2014
Aanwezig: 16 ouders, 6 teamleden

Kansen? Misschien:
Onderhoud gebouw en tuin kan samen worden gedaan.

Bedenkingen? Ja:
Een nieuwe school is een verarming voor het dorp, door scholen uit de wijken te halen gaat de leefbaarheid achteruit. Een grootte school is massaal, druk en onveilig. De kwaliteit van het onderwijs gaat misschien wel achteruit door deze grootte. De identiteit van de scholen gaat verloren. De huidige ouders hebben bewust gekozen voor de Borgschool en willen niet samen met andere scholen. Voor nieuwe ouders is er niets meer te kiezen. Het verkeer op de Meeden en rondom de school wordt zeer kritiek. Winsum trekt een te grote broek aan met dit plan.

De Wierde
15 januari 2014
Aanwezig: ± 40 ouders, teamleden

Kansen? Ja:
Delen faciliteiten en vakleerkrachten. Opvang.

Bedenkingen? Ja:
Gebouw is van belang; beslotenheid, intimiteit, eigen sfeer en veiligheid behouden. Verkeersafwikkeling moet goed georganiseerd worden. Impact op het dorp; wordt het niet wat stil aan de andere kant van het dorp.

Tijdens de gesprekken met ouders en teamleden is duidelijk geworden dat er behoefte is aan meer informatie over Brede Scholen, samenwerkingsscholen, samenwoonscholen, Passend Onderwijs, successen, voorbeelden waarbij het niet goed is gegaan, mogelijkheden en onmogelijkheden. Na de zomervakantie wordt deze informatie op de website van de gemeente Winsum gepubliceerd.

Na de zomervakantie…

Na de zomervakantie wordt verder gegaan met het onderzoek. Het uiteindelijke besluit zal zo'n 50 jaar mee moeten gaan. Het is duidelijk dat alle betrokkenen daarom zeker niet over één nacht ijs willen gaan.

Wat kunt u dan verwachten?

Na de zomervakantie komen we graag bij ouders en teamleden terug om de andere variant (en misschien zijn er nog meer ideeën) te bespreken. De reacties op alle mogelijkheden worden in een rapport vervat. Dit gaat naar het college van de gemeente Winsum en vervolgens naar de gemeenteraad. De verwachting is dat dit niet eerder dan begin 2015 is. We houden u ook na de zomervakantie weer op de hoogte van alle ontwikkelingen door nieuwsbrieven.

Reageren? Vragen? Een idee?

Heeft u naar aanleiding van deze nieuwsbrief een vraag?
Heeft u ideeën over de scholen en de toekomst? Wilt u reageren of heeft u een opmerking dat van belang is voor het onderzoek? Mail ons dan!

U kunt mailen naar ScholenWinsum@gmail.com

Model 1 Voor alle 5 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op de locatie van De Twaalf Hoven			
Korte toelichting op model Dit betreft het model waarvoor de gemeenteraad gevraagd heeft het draagvlak te onderzoeken; nieuwbouw voor alle basisscholen in Winsum op de locatie De Twaalf Hoven. De leerlingaantallen hierbij zijn 785 in 2019, aflopend naar 644 in 2031 (bron IHP 2013).			
	Toelichting	**Vergelijkbaar met / zie ook**	**Waardering**
a. Onroerend goed	Deze variant is ten behoeve van het IHP globaal financieel doorgerekend en vergt een investering in de orde van € 9.4 miljoen. Doordat alle 5 scholen hier een plek bij elkaar hebben is de flexibiliteit om in te spelen op fluctuaties in leerlingaantallen groot. Bij een goed uitgewerkt ontwerp kunnen klaslokalen desgewenst het ene jaar functioneren voor de ene school en het volgende jaar voor de andere school. Voor de langere termijn speelt bij dit model de vraag hoe om te gaan met de terugloop van leerlingaantallen. Het is weinig aantrekkelijk om bij de start met te kleine schoolgebouwen te beginnen. In het IHP is als benadering gekozen om bij de start te bouwen voor de dan aanwezige leerlingaantallen en op termijn gebouwdelen af te stoten. Ook dit vergt al bij het ontwerp aandacht voor deze flexibiliteit. Bij deze variant is geen sprake van tijdelijke huisvesting. Na realisatie van de nieuwbouw komen alle bestaande schoolgebouwen vrij. Plannen voor hergebruik en herontwikkeling dienen ontwikkeld te worden. Voor sommige locaties kan herontwikkeling een verbetering van de bestaande situatie betekenen. In het IHP is een conservatieve inschatting gemaakt van de financiële opbrengst.		De stuurgroep komt tot de conclusie dat vanuit onroerend goed gezamenlijke nieuwbouw voor de 5 scholen op de locatie De Twaalf Hoven een goede robuuste oplossing is en waardeert dit model bijzonder positief.
b. Onderwijskundig	Dit model biedt optimale kansen om het concept van een brede school te realiseren. Onderlinge nabijheid betekent veel mogelijkheden voor onderlinge ontmoeting, uitwisseling en delen van kennis. In de gespreksronde is gebleken dat deze kansen breed gedeeld worden. De belangrijkste min die onderwijskundig bij dit model geplaatst wordt betreffen de schaalgrootte en geborgenheid. De stuurgroep constateert dat deze beoordeling met name samenhangt doordat in de beeldvorming het realiseren van nieuwbouw op deze locatie gecombineerd wordt met het samenvoegen van scholen. De bezwaren die er zijn, zijn primair gericht tegen het samenvoegen van scholen. De stuurgroep is van opvatting dat deze gevolgtrekking de beoordeling vertroebelt. Op zichzelf is het goed voorstelbaar dat 5 scholen met ieder een eigen identiteit en onderwijsprofiel op de locatie De Twaalf Hoven gehuisvest worden. De afweging of deze 5 scholen ieder afzonderlijk voldoende bestaansrecht hebben is een andere. Daarmee kan geconstateerd worden dat dit model de ruimte biedt om, op een moment dat het onderwijs dat past, samenvoegingen van scholen en zelfs ook omgekeerd (afscheiding ten behoeve van nieuwe/bijzondere onderwijsconcepten) ruimtelijk te accommoderen zonder dat er fysiek ingrijpende maatregelen nodig zijn.		De stuurgroep komt tot de conclusie dat gezamenlijke nieuwbouw voor de 5 scholen op de locatie De Twaalf Hoven onderwijskundig een aantrekkelijk model is .

c. Maatschappelijk	De stuurgroep constateert dat de maatschappelijke reacties op dit model overwegend positief zijn. Bij veel inwoners, ouders en onderwijsteams kan dit model rekenen op ondersteuning en is er een gevoel van 'vanzelfsprekendheid'. Ook de soms geringe opkomst bij de op de scholen georganiseerde gesprekken interpreteert de stuurgroep als ondersteuning voor dit model. Het meest genoemde zorgpunt betreft het verkeer. Veilige routes naar school zijn prioriteit één. Zoals aangegeven heeft de stuurgroep de Grontmij een nadere analyse laten uitvoeren. De conclusie van deze rapportage is dat de locatie De Twaalf goede mogelijkheden biedt voor het realiseren van veilige routes en halen en brengen. Met name bij de Borgschool bestaat bij een aantal ouders (en een deel van de leerkrachten) een sterke behoefte om de situatie te behouden zoals die nu is. Een andere locatie, een nieuw gebouw en/of samenvoeging met een andere school worden negatief beoordeelt. Het model van 5 scholen op locatie De Twaalf Hoven voldoet niet aan de wens van de Borgschool om in het huidige gebouw als school te blijven. Bij De 9 Wieken speelt dit in veel beperktere mate; wel bestaat ook hier bij sommige de wens het huidige kleinschalige te behouden en de angst dat die in dit model verloren gaat. De wens om de schaal en geborgenheid te behouden is naar het oordeel van de stuurgroep een begrijpelijke en kan voor de ruimtelijke vormgeving bij dit model een belangrijke randvoorwaarde vormen. Ook hier wordt in de meningsvorming soms de samenvoeging van scholen gekoppeld aan het ruimtelijk model. Zoals eerder aangegeven is het vanuit dit model niet noodzakelijk besluitvorming over al dan niet samenvoegen van scholen te nemen. De stuurgroep komt tot de conclusie dat de hierboven aangehaalde kanttekeningen beperkt zijn en het maatschappelijk draagvlak voor gezamenlijke nieuwbouw voor de 5 scholen op de locatie De Twaalf Hoven groot tot zeer groot is. Bij een klein deel van de achterbannen die zich veel laten horen scoort het model minder omdat niet het bestaande schoolgebouw (Borgschool) als school gehandhaafd wordt.	De stuurgroep constateert een groot maatschappelijk draagvlak in combinatie met een relatief klein maar expliciet tegengeluid.

Model 2 Voor 4 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op De Twaalf Hoven en 1 bestaande school blijft gehandhaafd			
Korte toelichting op model Dit model gaat er van uit dat 1 bestaande school niet aansluit op de locatie De Twaalf Hoven. Theoretisch zijn er in dit model allerlei invullingen denkbaar welke school op een aparte locatie blijft functioneren. Gelet op de maatschappelijke reacties heeft de stuurgroep in dit model de aanname gedaan dat het de Borgschool betreft die separaat doorgaat.			
	Toelichting	**Vergelijkbaar met / zie ook**	**Waardering**
a. Onroerend goed	Doordat de Borgschool een klein aantal leerlingen betreft heeft dit model een ondergeschikte invloed op de onroerend goed exploitatie op de locatie De Twaalf Hoven en blijven de overwegingen uit model 1 voor de locatie De Twaalf Hoven gelijk. Wel is het model onderscheidend op de exploitatie van het schoolgebouw voor de separate Borgschool. Hierbij zijn de leerlingaantallen van belang. Het IHP gaat voor de Borgschool uit van een leerlingaantal van 90 in 2013 aflopend tot 54 in 2031. Onzeker is welk aantal leerlingen de Borgschool in dit model daadwerkelijk zal realiseren. De voorziene terugloop en deze onzekerheid vormen voor de onroerend goed exploitatie een complicerende factor. De vraag is welke huisvestingsoplossing hiervoor denkbaar is. Alle huidige schoolgebouwen in Winsum hebben een omvang van 2 maal de benodigde omvang in 2013 en meer. Exploiteren in een huidig schoolgebouw zonder aanpassingen is dan ook niet realistisch. Denkbare opties zijn: delen schoolgebouw met andere gebruiker, kleinere nieuwbouw en gebruik ander kleiner bestaand gebouw. De bestaande schoolgebouwen lenen zich niet goed voor het verhuren van een gedeelte. Het realiseren van nieuwbouw verondersteld een robuust toekomstbeeld van het voortzetten van deze school. Gezien alle schaalvergrotingstendensen en de voorziene terugloop tot 53 leerlingen is hierin voorzichtigheid geboden. Blijft als enig realistische optie over het onderbrengen van de school in een bestaand kleiner gebouw. De stuurgroep heeft hierbij niet direct een beeld voor ogen, maar kan zich voorstellen dat vrijkomende ruimten in bijvoorbeeld de Blauwe Schuit hiertoe ingezet kunnen worden. Bij elke locatie zal afgewogen dienen te worden of het onderbrengen van een school mogelijk is; denk hierbij aan verkeer, geluidszonering e.d. In alle oplossingen zal voor het gymnastiek onderwijs gebruik gemaakt moeten worden van een gymlokaal welke elders is gelegen.	De stuurgroep komt tot de conclusie dat dit model voor de locatie De Twaalf Hoven niet wezenlijk anders is dan model 1. Voor de huisvesting van de Borgschool is dit model problematisch. De stuurgroep acht het meest realistisch dat de school in een bestaand pand ondergebracht zal worden. Zij verwacht dat de maatschappelijke kosten hiervan gelijk of beperkt hoger zullen zijn dan van model 1. Ook acht de stuurgroep het model 2 minder robuust als het gaat om het opvangen van leerlingendaling.	Gelet op de huisvestingsproblematiek voor de bestaande school waardeert de stuurgroep dit model iets minder hoog dan model 1.

b. Onderwijskundig	De vraag naar de onderwijskundige voor- en nadelen van dit model spitst zich toe op de vraag naar de consequenties van de separaat gelokaliseerde Borgschool. De voordelen zouden moeten liggen in aspecten van “splendid isolation”. De stuurgroep constateert dat onderwijskundig dit echter op wat langere termijn geen eigen specifieke voordelen heeft. Als belangrijk nadeel van dit model kan gelden de afstand tussen school en gymlokaal en de daarmee gemoeid zijnde reistijden die ten koste gaan van netto lestijd. Ook voor andere voorzieningen als voor- en naschoolse opvang e.d. is men aangewezen op voorzieningen elders.	De stuurgroep komt tot de conclusie dat het separaat onderbrengen van de Borgschool onderwijskundig een onaantrekkelijk model is. Voor de locatie De Twaalf Hoven heeft het model 2 verder dezelfde consequenties als model 1.	Onderwijskundig scoort dit model minder dan model 1.
c. Maatschappelijk	Omdat dit model grotendeels overeenkomt met model 1 verwacht de stuurgroep dat de maatschappelijke reacties op dit model overwegend positief zijn. Het “verlies” van de Borgschool voor de locatie De Twaalf Hoven lijkt voor het maatschappelijk draagvlak slechts van ondergeschikte betekenis.	Ten aanzien van de Borgschool is het goed te realiseren dat de maatschappelijke reacties vanuit de Borgschool sterk gericht zijn om ongewijzigd voort te bestaan. Model 2 is hierin niet onderscheidend ten opzichte van model 1. In beide modellen kan de school zelfstandig voortbestaan, maar op een andere locatie in respectievelijk nieuwbouw dan wel een bestaand pand.	Met het tegemoet komen aan de wensen van een kleine groep die zich duidelijk heeft laten horen zal het maatschappelijk draagvlak voor dit model groot zijn.

Model 3 Voor 3 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op De Twaalf Hoven en 2 bestaande scholen blijven gehandhaafd			
Korte toelichting op model Dit model gaat er van uit dat 2 bestaande scholen niet aansluiten op de locatie De Twaalf Hoven. Theoretisch zijn er in dit model allerlei invullingen denkbaar welke scholen op een aparte locatie blijven functioneren. Gelet op de maatschappelijke reacties en het scholenspreidingsplan heeft de stuurgroep in dit model de aanname gedaan dat het de Borgschool en de 9 Wieken betreft die separaat doorgaan. De Borgschool en de 9 Wieken hebben gezamenlijk nu in 2013 een behoorlijk aantal leerlingen. In 2031 is het leerlingaantal met circa 1/3 deel afgenomen (221 in 2013, 147 in 2031).			
	Toelichting	**Vergelijkbaar met / zie ook**	**Waardering**
a. Onroerend goed	Dit model is met name onderscheidend op de exploitatie van het gebouw voor de separaat doorgaande scholen. Voor de locatie De Twaalf Hoven speelt een enigszins afnemend (financieel) draagvlak en ook het omgaan met fluctuaties in leerlingenaantallen. Het is in dit model goed voorstelbaar dat afhankelijk van maatschappelijke ontwikkelingen er bijvoorbeeld een veel grotere toestroom van leerlingaantallen komt dan op basis van de huidige verdeling tussen de scholen rekenkundig verwacht wordt waarmee elders schoolruimten leeg komen en hier in extra ruimten voorzien moet worden. De leerlingaantallen van De Borgschool en de 9 Wieken kunnen ongeveer in alle bestaande scholen geaccommodeerd worden. In dit model is dan sprake van twee scholen die één gebouw delen. In praktische zin zullen aanpassingen van een verouderd schoolgebouw aan de huidige tijd gepleegd moeten worden. Zou vanuit een spreidingsperspectief er een voorkeur bestaan om aan de westzijde van het dorp een schoolgebouw te vinden dan komt het gebouw van De 9 Wieken in beeld. Een kostenverhogend aspect is dan dat tijdens de bouwkundige aanpassing er voor de functionerende school een tijdelijke voorziening getroffen dient te worden. Mogelijk kan na de nieuwbouw op De Hoven tijdelijk één van de vrijkomende scholen in het kader van de nieuwbouw hiervoor benut worden. Hoewel de twee scholen samen een wat grotere leerling populatie hebben, blijft er een behoorlijke overcapaciteit en is het in dit model lastig om met het onroerend goed in te spelen op tijdelijke fluctuaties. Ook zijn de mogelijkheden beperkt om met het onroerend goed om te gaan met de structureel dalende leerlingaantallen en de daardoor extra vrijkomende ruimten. In alle oplossingen zal voor het gymnastiek onderwijs gebruik gemaakt moeten worden van een gymlokaal welke elders is gelegen.		De stuurgroep komt tot de conclusie dat in dit model zowel op de locatie De Twaalf Hoven als op de andere locatie, de exploitatie van onroerend goed minder eenvoudig is. Ook is het model niet robuust als het gaat om het opvangen van leerlingendaling.
b. Onderwijskundig	De vraag naar wat de onderwijskundige voor- en nadelen van dit model zijn betreft zowel de situatie voor de nieuwbouw op de locatie De Twaalf Hoven als op de situatie voor de separate twee scholen. Voor de locatie De Twaalf Hoven heeft dit model als nadeel dat hoewel de omvang theoretisch geringer wordt in de praktijk de nieuwbouw hier wel een fors aantrekkende werking kan hebben waarmee de school vanaf de start in de praktijk te klein gebouwd blijkt te zijn. De beide scholen die samen onder één dak komen hebben ieder een		De stuurgroep komt tot de conclusie dat het separaat onderbrengen van twee scholen onder

	kleine omvang met de bijbehorende nadelen. De stuurgroep constateert dat met dit model geen onderwijskundige voordelen gerealiseerd worden. Naast de beperkte mogelijkheden door de kleinere omvang voor de andere twee scholen kan hiervoor verder als nadelen worden genoemd de noodzaak om bij gebruik van locatie 9 Wieken twee keer te verhuizen en de afstand tussen school en gymlokaal en de daarmee gemoeid zijnde reistijden die ten koste gaan van netto lestijd.	één dak onderwijskundig een onaantrekkelijk model is zowel voor de betreffende twee scholen als voor de scholen op de locatie De Twaalf Hoven.
c. Maatschappelijk	De stuurgroep constateert dat het maatschappelijk draagvlak voor dit model moeilijk is in te schatten. Het model lijkt een tegemoetkoming richting geluiden om kleinschaligheid te bewaren. Of daarmee het maatschappelijk draagvlak daadwerkelijk is toegenomen is de vraag.	De stuurgroep schat het 'verlies' aan draagvlak bij de 9 Wieken groter in dan de bij de Borgschool behaalde 'winst'.

Model 4 Voor 3 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op De Twaalf Hoven en 2 bestaande scholen worden samen gehandhaafd			
Korte toelichting op model Dit model betreft het model dat in het scholenspreidingsvoorstel van Lauwers en Eems en VCPO genoemd is. In dit model wordt een samenwerkingsschool gevormd gebaseerd op de Borgschool en de 9 Wieken naast de nieuwbouw voor de overige 3 scholen op de locatie De Twaalf Hoven.			
	Toelichting	**Vergelijkbaar met / zie ook**	**Waardering**
a. Onroerend goed	Voor het onroerend goed gedraagt dit model zich in principe niet anders dan het voorgaande model 3. Doordat er sprake is van een samenwerkingsschool en daarmee dus sprake is van één leerlingpopulatie in plaats van twee zouden fluctuaties in leerlingaantallen relatief gezien beperkter zijn en daarmee dus minder lastig om met het onroerend goed mee om te gaan.	Model 3	Gelijk aan model 3
b. Onderwijskundig	Onderwijskundig blijven voor het gedeelte op de locatie De Twaalf Hoven de bij model 3 genoemde afwegingen ongewijzigd. De samenwerkingsschool zou in dit model een toegevoegde waarde aan het onderwijsaanbod kunnen betekenen. Hoewel dit model wel in het spreidingsrapport is aangedragen is in deze rapportage deze meerwaarde niet uitgewerkt. Het is de vraag of de te realiseren onderwijskundige meerwaarde in dit model voldoende is om leerlingen op een locatie in een ouder schoolgebouw in de nabijheid van nieuwbouw vast te houden. Hierbij heeft de school immers als 'nadeel' te compenseren dat op deze locatie geen gymnastiekzaal is en geen andere voor- en naschoolse opvang aangeboden kan worden. De stuurgroep komt tot de conclusie dat het concept van een samenwerkingsschool zich leent voor verdieping en potentieel een meerwaarde in het onderwijs aanbod in Winsum kan betekenen. De keuze voor een aparte locatie lijkt de samenwerkingsschool echter geen optimale uitgangspositie te bieden.	Model 3	Gelijk aan model 3
c. Maatschappelijk	De stuurgroep constateert dat het maatschappelijke draagvlak ook voor dit model moeilijk is in te schatten. Het model lijkt een tegemoetkoming richting geluiden om kleinschaligheid te bewaren. Tegelijkertijd wordt met het concept van een samenwerkingsschool ook afscheid genomen van de scholen met de kleinste omvang. Of daarmee het maatschappelijk draagvlak daadwerkelijk is toegenomen is de vraag.	Model 2 en 3	Onduidelijk is of dit model tegemoet komt aan de maatschappelijke tegengeluiden.

Model 5 Voor 2 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd op De Twaalf Hoven en 3 bestaande scholen blijven gehandhaafd			
Korte toelichting op model Dit model kan gezien worden als een scenario waarin twee bestaande scholen apart blijven (a la model 3) en ook de Wierde op de huidige plek gehandhaafd blijft.			
	Toelichting	**Vergelijkbaar met / zie ook**	**Waardering**
a. Onroerend goed	In dit model hou je op de locatie De Twaalf Hoven eigenlijk enkel De Tiggeldobbe en De Piramiden over. Voor de exploitatie van een gebouw voor de 2 bestaande scholen aan de westzijde van het dorp is dit model gelijk aan model 3. Voor de exploitatie voor De Wierde zal op langere termijn de vraag komen hoe het gebouw aangepast kan worden aan de dan geldende eisen. Mogelijk kan De Wierde bij een vergaande verbouwing tijdelijk in een na de nieuwbouw vrijgekomen bestaand schoolgebouw onderdak vinden. Voor het overige gelden de argumenten die bij model 3 genoemd zijn.	Model 3	Doordat in dit model de leerlingaantallen over 4 locaties verdeeld worden is het lastiger om met het onroerend goed fluctuaties in leerlingaantallen om te gaan.
b. Onderwijskundig	Onderwijskundig geldt in dit model grotendeels hetzelfde als in de voorgaande modellen 3 en 4. Met dien verstande dat de vraag die bij deze twee voorgaande modellen bestaat, of door de geringere omvang van de leerlingenpopulatie op de locatie De Twaalf Hoven de te behalen voordelen daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden, in dit model eigenlijk negatief beantwoord is.	Model 3 en 4	De stuurgroep komt tot de conclusie dat dit model onderwijskundig weinig aantrekkelijk is
c. Maatschappelijk	Omdat met dit model eigenlijk afscheid genomen wordt van het concept van een brede school, verwacht de stuurgroep dat bij werkelijkheid worden van dit model dit door velen gevoeld zal worden als ‘gemiste kans’ .	Model 2 en 3	De stuurgroep verwacht een gering maatschappelijk draagvlak

Model 6 Voor 2 scholen wordt een nieuw gebouw gerealiseerd d op De Twaalf Hoven, 2 bestaande scholen worden samen gehandhaafd en 1 bestaande scholen blijft gehandhaafd			
Korte toelichting op model Dit model kan gezien worden als een scenario waarin een samenwerkingsschool en de Wierde niet op de locatie De Twaalf Hoven komen.			
	Toelichting	**Vergelijkbaar met / zie ook**	**Waardering**
a. Onroerend goed	Voor het onroerend goed is dit model niet wezenlijk anders dan het voorgaande model 5 met ten aanzien van de samenwerkingsschool en de kanttekeningen die bij model 4 gemaakt zijn.	Model 4 en 5	Dit model scoort marginaal beter dan 4 en 5.
b. Onderwijskundig	Onderwijskundig is dit model niet wezenlijk anders dan het voorgaande model 5 ten aanzien van de samenwerkingsschool en de kanttekeningen die bij model 4 gemaakt zijn. Daarmee scoort dit model marginaal beter.	Model 4 en 5	Dit model scoort marginaal beter dan 4 en 5.
c. Maatschappelijk	De stuurgroep verwacht dat maatschappelijk draagvlak voor dit model eveneens gering zal zijn.	Model 5	Zie model 5..

Model 7 De bestaande scholen blijven gehandhaafd			
Korte toelichting op model Dit model betreft het voortzetten van de huidige situatie.			
	Toelichting	**Vergelijkbaar met / zie ook**	**Waardering**

a. Onroerend goed	Voor het onroerend goed is dit een model waarin per huidige school afgewogen zal moeten worden of verbouw dan wel sloop en nieuwbouw gewenst is. In ieder geval zal er in dit model veel aandacht uit dienen te gaan naar tijdelijke voorzieningen tijdens (ver)bouw. Geredeneerd vanuit exploitatietermijnen van het onroerend goed (30 tot 50 jaar) is dit een riskant model. Geen van de scholen heeft een omvang die blijvend voldoet aan de ideeën die er nu zijn over een doelmatige schoolexploitatie (8 klassen van 25 leerlingen) laat staan mogelijke verdergaande schaalvergrotingstendensen in de toekomst. Voor het onroerend goed zal de oplossing die in dit model gezocht dient te worden liggen in het beperken van de exploitatietermijn. In de praktijk komt dit neer op het fors beperken van de investeringen; oftewel het bestaande onderhouden maar niet ingrijpend veranderen of verbeteren.	Dit model scoort slecht
b. Onderwijskundig	Naast de onderwijskundige kanttekeningen die bij de voorgaande modellen gemaakt zijn zal het in dit model niet goed mogelijk zijn de gebouwen aan te passen aan de huidige en toekomstige onderwijseisen.	Dit model scoort het slechtst van alle modellen en.
c. Maatschappelijk	De stuurgroep verwacht dat maatschappelijk draagvlak voor dit model uiterst laag zal zijn en ziet dit meer als een ‘doem scenario’.	Slechtste waardering.